

ZÁZNAM Z JEDNÁNÍ ↘

VE VĚCI:	Obnova vodních toků v Jesenické oblasti povodí Odry, řeka Opava po Nové Heřminovy
POŘADOVÉ ČÍSLO:	02
KONANÉHO DNE	07.05.2025
V MÍSTĚ:	Obec Karlovice
ZA ÚČASTI:	Obec Karlovice , Jana Helekalová (starostka), Mgr. Martin Kočí, Ph.D.(místostarosta) AOPK ČR: Mgr. Michal Krejčí, zástupce zadavatele studie ŠINDLAR s.r.o.: Mgr. Jan Zapletal
PŘÍLOHY ZÁPISU:	-
ZÁZNAM VYPRACOVAL:	Mgr. Jan Zapletal

Představení koncepce k přístupu návrhů opatření, seznámení s průběžným stavem řešení studie.

Projednávané body:

- Mgr. Jan Zapletal a Mgr. Michal Krejčí seznamují přítomné s koncepcí přístupu řešení opatření. Vysvětlují základní přístup k návrhům respektující přirozené fluvialně-morfologické a hydraulické zákonitosti. Cílem navržených opatření je minimalizaci škod způsobených povodněmi v následujících letech a provozních nákladů.
- Zpracovatel uvedl, že předložený koncept návrhů, jeho zpřesnění a doplnění opatření proběhne na základě hydrotechnického modelu 2D a doplňujících připomínek.
- Z hlediska koncepce zpracovatel v max. možné míře bude pro návrhy využívat pozemky ve vlastnictví obce, ve správě státních organizací a pokud to bude nutné i pozemky vlastněné soukromými vlastníky. Rovněž budou zohledněny ohrožená a kritická místa z povodně 2024 a 1997.
- Vysvětlení možných přístupů řešení změny ploch v rámci aktualizace územního plánu
- Koncepce návrhů pro obec Karlovice byla následně odprezentována po jednotlivých úsecích s vysvětlením přístupu k návrhům.
- Následovala diskuze a připomínky obce k dané koncepci.
- Zpracovatel zašle záznam z jednání, včetně situace s projednávanými body.
- Jednání řídicího výboru bude svoláno 3.6. 2025 od 10. hod do Vrbna pod Pradědem.

Základní body koncepce:

- Řešena problematika výhonů, jejich účelnost a potřeba z hlediska protipovodňové funkce. Zpracovatel a zadavatel studie poukazují na jejich zbytnost v případě zajištění navrhované protipovodňové koncepce Zadní Vsi. Ta spočívá ve využití rozlivů do levobřežního lesa (vlastnictví LČR). Ten bude zároveň sloužit jako dílčí lapač spláví a sedimentační prostor pro splaveniny. V současné době došlo k dílčímu zaklesnutí řeky Opavy v tomto úseku. Rozšíření aktivní část koryta dojde zároveň k ochraně železnice na PB. Zpracovatel upozornil, že v roce 1997 byly přes les povodní vytvořeny koridory přes které šla povodeň. Jednalo se jeden ze zdrojů spláví. Pod lesem je zpracovatelem navržen lapač spláví. Na LB se předpokládá vybudování ochranné hráze vedené podél pozemků POD a obce. V tomto prostoru se předpokládá vybudování odlehčovacího průlehu, který by spojil do jednoho koridoru pod Zadní Vsí. POD upozorňuje na vybudované záměry v Zadní Vsi a jejich dobu udržitelnosti. Výsledná varianta bude zpřesněna na základě 2D hydrotechnického modelu. Problém jsou dvě nemovitosti, které nebudou moci být ochráněny na novou úroveň PPO.
- Komentář obce k výhonům. Na ponechání výhonů obec nelpí, při povodni odklonily tok z přímého směru vybřežení do lesa a následně do zástavby a držely po delší čas vodu v původní korytě. K vybřežení pak došlo níže po toku nad zástavbou. Z pohledu vybudovaných záměrů v Zadní Vsi, tak obec upozorňuje na jejich malý význam na protipovodňovou ochranu. Nepovažujeme zachování záměrů a jejich údržbu v předpovodňovém stavu za prospěšnou. Preferujeme jejich úpravu podle dopadů povodně a zjištění studie. Uvítáme argumenty podporující úpravu záměru, nikoliv dodržení udržitelnosti.
- Předpokládá se přesun limnigrafické stanice. Bude nutné zjistit informace od ČHMU o možném přesunu stanice nad místo dělení průtoků.
- Stabilizační stupně v tomto úseku budou nahrazeny migračně prostupnými balvanitými skluzy, popřípadě budou zrušeny. Jejich zbytnost bude prověřena analýzy podélného sklonu, hydrotechnického posouzení a zachování chodu splavenin do níže ležících úseků. V případě ponechání stupňů bude navržena jejich stabilizace respektující navrženou šířku koryta, aby nedošlo k jejich oderodování.
- V Karlovicích bude posouzen silniční most, předpokládá se vytvoření doplnění o inundační most, který bude v parametrech povodňového koridoru. Cílem je eliminace povodňového ohrožení nemovitostí na PB a zároveň zajištění chodu splavenin. To bude nutné řešit v souběhu se jezem. Předpokládá se technická úprava, tak aby byl migračně prostupný a byl zajištěn odběr vody do náhonu do obce Karlovice a byl zajištěn chod splavenin. Předpokládá se vybudování manipulovatelného objektu, který zajistí chod splavenin. Obec upozorňuje, že v místě doplněného inundačního mostu je souběžně s cestou veden chodník, VO a vodovod. Část z infrastruktury je již rekonstruována... Inundační most bude znamenat přeložení stávajících sítí.
- Kritické místo v obci z hlediska PPO v místě souběhu s železnicí a zástavbou v cca km 104,5. koncept návrhu bude řešen po 2D hydrotechnickém posouzení.
- V intravilánu obce dále v maximální možné míře rozšířit koryto. Bude nutné řešit případné parametry mostních objektů. V místech, kde to bude možné a došlo při zabezpečovacích pracích k snížení kapacity, tak dojde k odtěžení, popřípadě k rozhrnutí navezeného materiálu. P. místostarosta komentuje, že největší úpravy koryta po povodni byly provedeny 1) v úseku cca 300-400 m po toku níže od bývalého mostu cyklostezky na Zadní Vsi, 2) pod

hlavním mostem cca 400 m níže po toku (kritické místo – bod 1 připomínky obce), 3) v dolní části obce, níže od (<https://mapy.cz/s/femacusupo>) pod chatovou osadu. Ve velké části úseku mezi 2 a 3 byly po povodni obnoveny hráze, které voda po vyběžení rozplavila.

- Pro zahrádkářskou kolonii na LB pod Karlovicemi není navržena k zvýšení PPO ochrany. Nelze zajistit požadovanou PPO i v kontextu ČOV na LB. POD zjistí, zda mají v uvedeném úseku evidovanou úpravu. Pokud ano zajistí případnou opravu, pokud se jedná o přirozené koryto vodního toku budou to muset řešit vlastníci nemovitostí. Obec požaduje stručně nastínit (odhadnout), jaká opatření by byla nutná, aby bylo nějaké standardní úrovně ochrany dosaženo.

Doplňující informace a připomínky obce k navrhované koncepci:

Jednotlivé poznámky a připomínky od obce jsou v situaci očíslovány.

1. Kritické místo z hlediska povodně. V konceptu je navrženo rozšíření koryta do soukromých pozemků, tvrdá stabilizace břehu a posun komunikace. V současné době došlo k zavezení rozšířeného profilu a úpravě terénu. Obec tam vede kanalizaci a je potřeba obnovit most. Řešení spočívá v hydrotechnickém posouzení 2D pro zjištění aktuální situace z hlediska nutného záboru pozemků a návrhu šířky pro mostní profil. Tvrdá stabilizace břehu bude nutná. Pokud bude zjištěno, že jiné řešení PPO v tomto úseku není možné bude nutné řešit i změnu řešení kanalizace. Komentář obce: nárazový pravý břeh se zástavbou byl při povodních (1997, 2024) opakovaně silně erodován. Tvrdá stabilizace břehu je nutná, je však potřeba ověřit, co bude znamenat, pokud se odsud voda jen odrazí, bez zmenšení její energie erozí. V níže položené části toku by to mohlo způsobit nasměrování řeky do zástavby a mnohem zásadnější škody.
2. Levostranný přítok Opavy v Zadní Vsi. Dochází k povodňovému ohrožení v rámci přívalových dešťů. Je nutné koncepčně řešit převod do Opavy přes obec. Bude zadána studie viz. organizace „Člověk v tísni“. Nutné řešit i vazbu na realizované opatření převodu vody od POD. Komentář obce: za obvyklých situací je ten přítok prakticky nevýznamný. V případě, že bude realizována navrhovaná protipovodňová ochrana, je potřeba myslet na to, že do obce vtéká až za ní a může její účinek oslabit.
3. Inundační most. Z hlediska nákladů na budování mostu, raději zvolit snížení komunikace (brod). Přístup do obce v době povodní je možné řešit jinými cestami. Komentář obce: přístup do Zadní Vsi z Karlovic je možný cestou výše na svahu od kostela. Objektům čp. 58, 59, 60, které zůstanou při vylití řeky do průlehu v trase stávajících přírodě blízkých PPO „na ostrově“, by inundační most umožnil evakuaci. Při stávající povodni byla v místě inundačního mostu jen 3x propust průměr cca 1 m pod silnicí. Ta byla snížena pod úroveň terénu nivy, aby umožňoval tok vody přes ní. Mimochodem, všechna zábradlí podél tohoto propustku voda vylámala. Nově navržené řešení by mohlo být bez zábradlí nebo snadno demontovatelné.
4. V případě odbočení Opavy do levobřežního koryta, je nutné zajistit, aby v průběhu povodně nedošlo k odbočení v jiném místě, popřípadě nedošlo k oderodování stabilizace průlehu. Nutné řešit vazbu na cestu a cyklostezku, popřípadě ji vést po navrhovaném PPO. Zajištění stabilizace infrastruktury v novém LB korytě je nutné zabezpečit v celém navrhovaném úseku. Je nutné zabezpečit chod splavenin, aby nedocházelo k jejich akumulaci a zarůstání náletovými dřevinami. Komentář obce: předchozí řešení PPO v Zadní Vsi bylo navrženo jako systém

- částečně suchých koryt (terénních průlehů nebo příkopů), které však z pohledu poslední povodně začínají příliš nízko na toku, aby dokázaly usměrnit vodní proud vybřežené řeky do předurčených odtokových koridorů a ochránily tak přilehlou zástavbu. Levobřežně by navíc měly být opevněny valem, který by ochránil budovy před záplavou při naplnění průlehů.
5. Obnova lávky přes Opavu z důvodu vazby na cyklostezku z Vrbna pod Pradědem. Lávku posunout oproti původnímu umístění níže po proudu z hlediska navázání na obslužnou komunikaci k lapači splávi a následně na plánovanou „hráz PPO“. Lávka musí konstrukčně navržena tak, aby mohlo dojít k jejímu přesunu před příchodem povodně (využít zkušenosti z jiných lokalit) odbýt manipulovatelná. Cyklostezka by měla být v provozu celoročně s výjimkou období povodní. Komentář obce: posunutí níže znamená souběžné vedení cyklostezky mezi řekou a kolejemi v úseku cca 100-150 m. Nutno zvažovat ochranné pásmo železnice a dohodnout podmínky v něm.
  6. Přístup k lapači splávi musí být zajištěn pro těžkou mechanizaci z důvodu odstraňování kmenů. Obslužná komunikace bude navázána na PPO opatření.
  7. Provoz náhonu musí být zachován. Jedná se o urbanistický a krajinný prvek v obci. Dále je prokázána vazba náhonu na vodu ve studních. Výskyt chráněných druhů (mihule potoční). Napájení drobných vodních nádrží v obci. Komentář obce: náhon odbočuje z řeky nad jezem u hlavního mostu. Nad jezem dochází k ukládání sedimentů. Část z nich se dostává do náhonu a způsobuje permanentně jeho zanášení i zanášení stavidla. V toku nad odbočením náhonu potřebujeme navrhnout jednoduché opatření (kamenný límec ...), které splaveniny a plávi ucpávající stavidlo a náhon omezí. Prostor mezi betonovým tělesem stavidla a bází levobřežního svahu (cca 10 m) byl místem, kudy se za vysokého stavu vody začala řeka přelévat do náhonu a zaplavovat obec v jeho okolí. Hráze z pytlů s pískem, které jsme zde stavěli nestačily. V tomto místě je třeba dobudovat propojení stavidla a svahu pevnou zídka nebo valem. Stejně tak zvýšení levého břehu v úseku pod jezem k mostu (obecně celý levý břeh), by ochraně převažující zástavby pomohlo.
  8. Nutná ochrana vodních zdrojů. Jedná se o studny určené k zásobování pitnou vodou pro obec. Komentář obce: v místě jsou tři vrty, lokalizace cca viz odkaz (<https://mapy.cz/s/cusucopara>). 1 – starý mělký vrt ve štěrcích kontaminovaná povodní, aktuálně neužívaný, 2 a 3 nové hluboké vrty v hornině. Vrty jsou aktuálně opevněny zemním valem cca 1,5 m vysokým, opevnění bude dále vylepšeno loženým kamením. Vrty 2 a 3 jsou hlavními zdroji vody pro obec.
  9. Prostor zahrad bude možné potenciálně využít pro převod vody. Nutné jednání s vlastníky. Rozsah záboru bude definován na základě 2D hydrotechnického posouzení. Komentář obce: Od paty svahu na pravém břehu po zástavbu na levém je prostor v šíři cca 50 až 80 m. Ochota vlastníků klesá s časem od povodně a bude záviset na velikosti garantované ochrany.
  10. Problémová lokalita z hlediska povodní, hloubka vod 1,5 – 2 m. Navržená opatření by měla respektovat plochy pro budoucí rozvoj obce. Zpřesnění bude řešeno na základě 2D hydrotechnického modelu. Komentář obce: výsledky studie plánujeme promítnout do UP. Na zastupitelstvu 4.6. bude projednáno zahájení změny UP, které bude reflektovat povodeň i návrhy na protipovodňovou ochranu obce. Místa, která budou z pohledu možné povodňové ochrany nadále riziková v UP patřičným způsobem ošetříme, aby zde nebyl možný další rozvoj výstavby.

11. Most ponechat. Na základě hydrotechnického posouzení navrhnout nové parametry. Komentář obce: most slouží k obsluze ČOV a komunitní kompostárny. Souběžně s mostem je aktuálně vybudován i brod z betonových panelů. Na bázi pravobřežního valu za mostem je vedeno potrubí výtlačku kanalizace. Tok překonává kanalizace vrtaným protlakem pod řekou. Most je vojenský provizorní ze SSHR, obci zapůjčený na 3 roky.
12. Využití plochy lesa pro rozliv vody, viz zkušenosti z povodní. Komentář obce: Při vysokých stavech a vybřežení se tok odráží od hřebítku na pravobřežním svahu (<https://mapy.cz/s/femacusupo>) a řeka obnovuje meandr, který jde do zástavby v dolní části obce nad mostem. Přirozeně pak odtéká prostorem přes lesík. Příčnou překážku, násep cesty k mostu, který odtoku bránil, jsme po povodni odstranili. Při využití tohoto koridoru by bylo dobré zamyslet se nad řešením vtoku do Kobylího potoka a dopadem na zahrádkovou osadu pod jeho soutokem s řekou.
13. Stávající topol bude možné odstranit. Eliminace potenciální překážky v průchodu vody s splavenin. Komentář obce: pokud by jeho ponechání nezhoršovalo podstatně odtokové poměry a nezhoršovalo povodňovou situaci, je zachování stromů (je tam topol a vícekmén lípy) samozřejmě ta lepší varianta.
14. Přemístění limnigrafu proti proudu. Ideálně v úseku mezi odbočením do LB a navrhovaným lapačem splávi. Bude prověřeno s ČHMU
15. Brát v úvahu, že přítok Opavy – Uhlířský potok přinesl při povodni překvapivě velké množství štěrkových naplavenin.